

mednarodnega razpisa Evropskega urada za izbor osebja (EPSO) (gl. letna poročila Centra za slovenščino).

Potreba po preverjanju in ustreznem certificiranju znanja slovenščine na zelo visoki ravni pa se je pokazala tudi ob delu z učitelji, ki poučujejo znotraj (manjšinskih) sistemov šolstva v zamejstvu. Predstavniki manjšinskih šolskih oblasti iz sosednjih držav so se v zadnjem obdobju s prošnjo po sodelovanju pri pripravi ustreznih instrumentov za preverjanje jezikovnega znanja kandidatov za pedagoški kader na omenjenih izobraževalnih ustanovah že večkrat obrnili na Center za slovenščino. Možnost za pridobitev ustreznega certifikata o znanju slovenščine na najvišji ravni pa bodo s tem programom dobile tudi osebe, ki si želijo le simbolnega dokaza o svojem znanju.

K 5. točki

V RS so se v zadnjih letih močno povečale uradne zahteve po znanju slovenščine pri tujih govornikih (prim. Ferbežar in Stabej 2002 ter Ferbežar 2012); na spletnem portalu IUS-INFO je bilo oktobra 2013 mogoče najti okoli 150 predpisov s takimi zahtevami. Večina zahtev je povezana s t. i. aktivnim znanjem slovenščine, nekateri predpisi pa že opredeljujejo zahtevano raven znanja tudi z novejšo in strokovno sprejemljivejšo terminologijo. Kljub temu jezikovne zahteve, izražene v različnih pravnih aktih, niso niti jasno opredeljene niti terminologija ni poenotena, zato novi program ponuja priložnost za ureditev tudi tega področja. Domnevati je mogoče, da se bodo v prihodnje jasneje izražale uradne zahteve po jezikovnem znanju, in to prav v mednarodno primerljivih kategorijah (opredeljenih v SEJO). Tako je mogoče sklepati tudi iz besedila Resolucije o Nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018 (Ur. l. RS, št. [62/2013](#)):

»Formalnopravna določila v zvezi s statusom, obvezno rabo in obveznim znanjem slovenščine in drugih jezikov morajo biti jasna, zavezujoča, splošno sprejemljiva v javnosti, medsebojno usklajena in realno izvedljiva z natančno predvidenimi jezikovnonačrtovalnimi koraki /.../.«

Prav tako Resolucija predvideva uskladitev jezikovnih zahtev (in certificiranja jezikovnega znanja) s SEJO, saj besedilo navaja, da bi

»vsaj za zaposlitve v javnem sektorju morali formalnopravno in vsebinsko uskladiti zahteve po certificiranem znanju slovenščine in drugih jezikov ter poskrbeti za njihovo primerljivost z lestvicami Skupnega evropskega jezikovnega okvira« (oba citata iz poglavja 2.3 Formalnopravni vidiki slovenske jezikovne politike).

Izobraževalni program za odrasle *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* je v prvotni različici (2015) opisoval tri ravni znanja slovenščine, osnovno in višjo raven ter raven odličnosti, ki so bile usklajene z ravnmi v dokumentu SEJO, in sicer od A2 do C2, najnižja, raven A1 pa v njem ni bila opisana. V zadnjem času pa se je pokazala prav potreba po opisu najnižje, t. i. vstopne ravni, predvsem za potrebe nekaterih poklicnih področij. S sprejemom sprememb in dopolnitev Zakona o urejanju trga dela (Ur. l. RS 75/2019), ki v RS od brezposelnih tujih državljanov zahteva uradno dokazilo o znanju slovenščine na vstopni ravni (A1) v 12 mesecih od vpisa v evidenco brezposelnih oseb, so se zahteve po dokazovanju znanja slovenščine na tej ravni formalizirale, to pa pomeni nujno dopolnitev obstoječega tristopenjskega programa z opisom najnižje ravni. Odločitev za dopolnitev programa so poleg navedenega spodbudila tudi naslednja dejstva: